

ΑΠΟΣΤΟΛΕΑΣ - SENDER
«ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΩΝ»
ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ 23 - 10437
ATHENS - GREECE

ΠΑΡΩΡΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχυ Γραφείο
ΚΕΜΠ ΑΘ
Αριθμός Αδείας
4421

Τά Κανδυλιώτικα

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση του Συλλόγου των εν Αθήναις και απανταχού Κανδυλιωτών Αρκαδίας "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" - ΚΩΔΙΚΟΣ: 4431 • ΕΤΟΣ 18ο Αριθ. Φύλλου 66 • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2010

http://www.kandyliotika.gr
e-mail: kandyliotika@yahoo.co.uk
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ 23 ΑΘΗΝΑ - 104 37

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Αφού σας ευχηθούμε
ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ
και ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ το 2010,

Σας καλούμε την ΚΥΡΙΑΚΗ 17-1-2010 και ώρα 11:00 το πρωί στην καθιερωμένη πρωτοχρονιάτικη γιορτή του Συλλόγου μας για την ζοπή της πίτας.

Θα ακολουθήσει ελεύθερη συζήτηση για τα προβλήματα του χωριού μας και προτάσεις για τις θέσεις του Συλλόγου. Η εκδήλωση θα κλείσει με πλούσιο, όπως πάντα μπουφέ.

Ο Πρόεδρος
Παν. Χ. Ευσταθίου
Η Γραμματέας
Αθηνά Γιαννιά-Οικονομοπούλου

«ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ ΙΙ» ΣΚΕΨΕΙΣ - ΑΠΟΨΕΙΣ

Με έκπληξη διάβασα σε έγκριτες Αρκαδικές εφημερίδες τις προτάσεις του ΙΤΑ (Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης) για την συνένωση των Δήμων με τον επικείμενο Καποδίστρια ΙΙ. Το σχέδιο προβλέπει 394 Δήμους από 1035 σημερινούς.

Αναφέρουν ότι θα γίνει συνένωση των Δήμων Βυτίνας, Λαγκαδίων, Λεβιδίου και Φαλάνθου.

Η ταπεινή μου γνώμη είναι ότι η πρόταση αυτή είναι άστοχη και δεν γνωρίζω με ποιά κριτήρια προτείνεται η συνένωση των παραπάνω Δήμων.

Το χωριό μας δεν έχει καμμία θέση με Λαγκάδια, Βυτίνα κ.λπ.

Η φυσική μας θέση είναι ο Δήμος Τρίπολης ή Μαντινείας δεν ξέρω πως θα ονομαστεί.

Η πρωτεύουσά μας είναι η Τρίπολη που απέχει μόλις 35 χιλιόμετρα από Κανδύλα και ο χρόνος είναι 25-30 λεπτά, ενώ τα Λαγκάδια απέχουν πάνω από 55 χιλιόμετρα και η Βυτίνα 33, εκτός του ότι μας είναι άβολο και ανάποδο

να πηγαίνουμε πίσω. Είναι εκ διαμέτρου αντίθετα.

Εξάλλου όλες οι υπηρεσίες και τα μεγάλα καταστήματα είναι στην Τρίπολη και οι Κανδυλιώτες εκεί βρίσκονται καθημερινά κατά δεκάδες.

Ας είμαστε όλοι σε εγρήγορση για να μην πιαστούμε στον ύπνο όπως το 1998 με τον Καποδίστρια Ι.

Ο καθένας από την μεριά του ας φροντίσει όπως νομίζει και μπορεί.

Εάν αυτός ο Δήμος εξυπηρετεί μερικούς εμείς θα κοιτάξουμε το συμφέρον του χωριού μας.

Θα παρακολουθούμε από κοντά το σοβαρό αυτό θέμα και θα επανέλθουμε.

ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ ΛΟΙΠΟΝ Ή ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ
διότι εκεί είναι η θέση του χωριού μας και το συμφέρον μας.

ΠΑΝΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ
Πρόεδρος Συλλόγου Κανδυλιωτών
«Η Πρόοδος»

Η ΕΚΘΕΣΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΤΟΥ Β. ΠΡΟΚΟΠΟΥ ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΡΙΠΟΛΗΣ

Υπό την αιγίδα της Νομαρχίας Αρκαδίας, την αρωγή του Δήμου Τρίπολης και τη συμμετοχή του Φιλοτεχνικού Ομίλου Τρίπολης πραγματοποιήθηκε από τις 24 Σεπτεμβρίου μέχρι την 3 Οκτωβρίου 2009, στο Πνευματικό Κέντρο Τρίπολης, η έκθεση ζωγραφικής του συμπατριώτη μας και αντιπροέδρου του συλλόγου Β. Προκόπου με γενικό τίτλο «στα καμένα». Η έκθεση αυτή είχε πρωτοπαρουσιαστεί τον Ιανουάριο του 2009 στην Αθήνα.

Μετά από πρόταση που έγινε από τη Νομαρχία και το Δήμο Τρίπολης η έκθεση παρουσιάστηκε στα πλαίσια των εορτών που έγιναν για την απελευθέρωση της Τρίπολης από τους Τούρκους το 1821.

Πριν εγκαινιαστεί η έκθεση στις 24 Σεπτεμβρίου προηγήθηκε εκδήλωση στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου Τρίπολης. Παρουσιάστηκε από διάφορους ομιλητές η ζωγραφική και η καινούργια δουλειά του Βασιλη Προκόπου.

Επίσης το περιοδικό λόγου και τέχνης «Iamnos» παρουσίασε το τελευταίο τεύχος του που ήταν αφιερωμένο στην Αρκαδία.

Ο Νομάρχης κ. Δημ. Κωνσταντόπουλος εγκαινιάζει την έκθεση

Μεταξύ αυτών η συνέντευξη που πήρε από το ζωγράφο καθώς και ειδικό αφιέρωμα με φωτογραφίες από έργα του.

Την έκθεση εγκαινίασε ο Νομάρχης κ. Δημήτριος Κωνσταντόπουλος. Πλήθος κόσμου παρακολούθησε την εκδήλωση και την έκθεση. Εντύπωση έκαναν τα έργα του αλλά και η καμένη ελιά που τοποθέτησε ο καλλιτέχνης στη μέση της αίθουσας, δουλεμένη με εικαστικό τρόπο.

Τη σκηνή όλη τη συνόδευσε ως

εικαστικό χάλανγκ ήχος πραγματικού βιολιού δίνοντας μια διάσταση επικοινωνίας με την καμένη γη, τη φύση και την πολιτισμική μας κληρονομιά. Τις ημέρες αυτές έτυχε να επισκεφτεί την Τρίπολη στα πλαίσια του εορτασμού της «άλωσης της Τριπολιτσάς» ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος, γνωστός και για τις οικολογικές του ευαισθησίες.

Ο Δήμος Τρίπολης είχε την ιδέα να χαρίσει στον Πατριάρχη ένα έργο του ζωγράφου με τίτλο

(Συνέχεια στη σελ. 9)

ΠΟΙΗΤΙΚΟ ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ

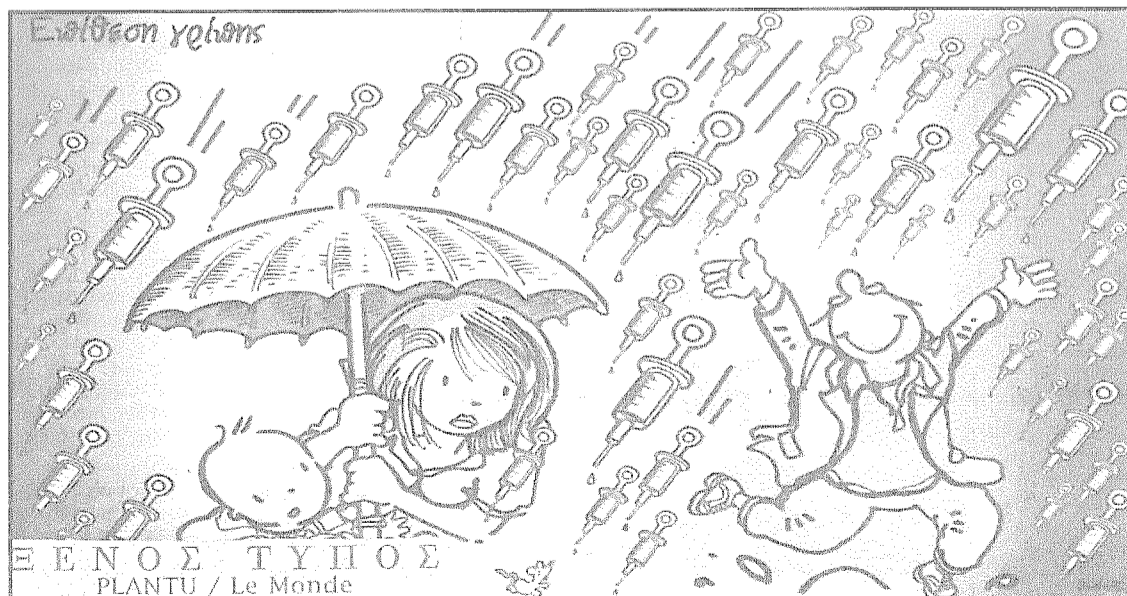
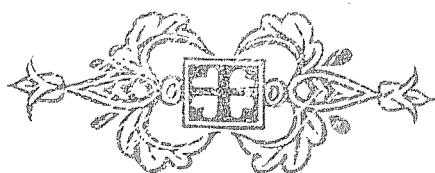

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ξημέρωσαν Χριστούγεννα. Οι εκκλησιές σημαίνουν, κουνιούνται τὰ καμπαναριά και οι φωνές, που βγαίνουν απ' τὸ βαθὺ τὸ διάπλατο κάθε καμπάνας στόμα. μοιάζουν χερουβικούς ψαλμούς. Σὲν ἀπ' οὐράνιο δῶμα. Χιλιάδες τὰ Χριστούγεννα τὰ τραγουδοῦν ἀγγέλοι καὶ κάθε ἀχτίδα ἀπὸ ψηλά πὺ κάθε ἀστέρι στέλλει μοιάζει ἀγγελικὴ ματιά. Θρησκεία! Γλυκεῖα μάννα! Τὶ ἄμορφη δίνει ἐσὺ λαλιά καὶ στήν καμπάνα καὶ πόσο ἐκείνη ἡ λαλιά σαλεύει στήν καρδιά μας! Πόσες ἐκεῖνος ὁ σταυρὸς ἀπ' τὰ καμπαναριά μας, στήν ἀντηλιάδα χόνοντας τόσες χρυσές ἀχτίδες, χύνει βαθειά μας, στήν ψυχή, γλυκές χρυσές ἐλπίδες! Κι οἱ δυὸ ἐκεῖνες χαραυγές πὺ ἀγγέλοι κατεβαίνουν μέσ' ἀπ' τὸν οὐρανὸ ψηλά κι ἐρχονται καὶ σημαίνουν Χριστούγεννα κι Ἀνάσταση ὦ! τί μυστήριο χόνουν, τί χαραυγὸδες εἶν' αὐτές, πόση ζωὴ μας δίνουν!

«Ὁ καλὸς ἄγγελος τῆς Κλεισούρας τοῦ Μεσολογγίου»

Κ. Κρωτάλλης

ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΛΕΜΕ ΕΤΣΙ

Από το βιβλίο του Τάκη Νατσούλη «Λέξεις και φράσεις παροιμιώδεις» - έκδοση Κώστα Σμυρνιωτάκη, σας μεταφέρουμε τις παρακάτω τρεις:

«Πράσινα άλογα»

Επί Γεωργίου του Α', μερικά άλογα των βασιλικών στάβλων έπαθαν ψώρα. Ο Βαυαρός κτηνίατρος Κλάουζεν έδωσε μια αλοιφή, για ν' αλείφουν μ' αυτή τις πληγές τους. Η αλοιφή αυτή ήταν πράσινη και όπως ήταν φυσικό, έγιναν πράσινα και τ' άλογα. Πολλά, όμως, απ' αυτά, δεν έπαιρναν γιατρεία. Αναγκάστηκαν, λοιπόν, άλλα να τα χαρίσουν και άλλα να τα πουλήσουν στους χωρικούς.

Ανάμεσα στους τελευταίους αυτούς ήταν και κάποιοι Γιώργης Πρόκας, από τη Θήβα. Πήρε δυο άλογα και τράβηξε στο Άργος να τα μεταπουλήσει. Τα είδαν όμως, πράσινα οι χωρικοί και τους έκανε εντύπωση. Ο Πρόκας τους είπε τότε ότι ήταν ειδική ράτσα, που μόνον ο βασιλιάς... κι αυτός είχαν το δικαίωμα να τα φέρουν απ' το εξωτερικό. Οι χωριάτες τον πίστεψαν και τ' αγόρασαν. Λίγες μέρες, όμως, αργότερα, ανακαλύφθηκε η απάτη και τον έπιασε η αστυνομία.

Από τότε, όταν κανείς προσπαθεί να μας ξεγελάσει σε κάτι, λέμε συνήθως ότι «πήγε να μας πουλήσει πράσινα άλογα» ή «τι πράσινα άλογα κάθεσαι και μου λες, Χριστιανέ μου!».

«Ψώνισε από σβέρκο»

Η φράση, «ψώνισε από σβέρκο», θέλει να πει πως ψώνισε το χειρότερο μέρος. Και τούτο γιατί στο δέρμα, το σημείο αυτό του σβέρκου ήταν σκληρό από τη συνεχή επαφή του σώου με το αλέτρι και δυσκολοδουλεύονταν. Άλλοι πάλι θέλουνε να λένε το αντίθετο, ότι δηλαδή η συνεχής επαφή του σβέρκου με το αλέτρι το έκανε το δέρμα σαν κατεργασμένο κι επομένως ανθεκτικό για τις «σόλες» των τσαρουκιών. Πώς τώρα κατάνησε να 'χει αντίθετη σημασία σήμερα... Υπάρχει η ίδια σχεδόν εξήγηση. Μόνο που εδώ πρόκειται για κρέας και όχι για πετσό. Με μόνη τη διαφορά πως τώρα το σβέρκο, είναι το πιο νόστιμο μέρος για σουπά και τούτο γιατί δε μεταχειρίζονται πια στην εποχή μας ζώα στ' αλέτρι.

«Ψωροκώσταйна»

Είναι κι αυτή μια όχι επιτυχημένη ονομασία, που είχαν δώσει στην Ελλάδα. Πώς, όμως, της κόλλησαν αυτό το παρατσούκλι;

Στην εποχή που κυβερνούσε την Ελλάδα ο Καποδίστριας ζούσε στο Ναύπλιο μια ζητιάνα (θλιβερός έμπνευσης), που την έλεγαν Ψωροκώσταйна. Σε μια, λοιπόν, συνεδρίαση της Συνέλευσης, κάποιος θέλοντας να πει για τη φτώχεια του Ελληνικού Δημοσίου, το παρομοίωσε με την πασίγνωστη ζητιάνα. Από τότε η λέξη επαναλήφθηκε στις συζητήσεις και τελικά επικράτησε. Μόνο που, όταν λέγεται τώρα δεν εννοεί το Ελληνικό Δημόσιο, αλλά ολόκληρη την Ελλάδα.

Και συγκεκριμένα η όλη ιστορία της «Ψωροκώσταйнаς» (Ευ. Δαδιώτης, «Αιγαιοπελαγίτικα» τεύχος 13) είναι η εξής: «Δεν έχω τίποτα άλλο από αυτό το ασπμένο δαχτυλίδι κι αυτό το γρόσι. Αυτά τα τιποτένια προσφέρω στο μαρτυρική Μεσολόγγι», είπε περήφανη η γριά πλύστρα Χατζηκώσταйна και τα άφησε πάνω στο τραπέζι που είχε στήσει στην πλατεία του Ναυπλίου η εραρική επιτροπή, εκείνη την Κυριακή του 1826.

Ύστερα απ' αυτή την απρόσμενη χειρονομία, κάποιος από το πλήθος φώναξε: «Για δείτε, η πλύστρα η «Ψωροκώσταйна» πρώτη πρόσφερε τον οβολό της».

Κι αμέσως το φιλότιμο πήρε κι έδωσε. Βροχή πέφταν πάνω στο τραπέζι λίρες, γρόσια κι ασπμικά. Αυτή ήταν η συνέχεια της φτωχής προσφοράς της πλύστρας Χατζηκώσταйнаς, που από εκείνη τη στιγμή απαθανάτιστηκε με το παρατσούκλι «Ψωροκώσταйна». Και το παρανόμι αυτό κόλλησε έπειτα

στην Ελλάδα. Μ' αυτό χαρακτήριζαν την οικονομική αθλιότητα της μετεπαναστατικής Ελλάδας. Και δεν ξεγράφτηκε αυτή η λέξη από το ελληνικό λεξιλόγιο. Αλλά, ποια ήταν η «Ψωροκώσταйна»; Ήταν η κάποτε αρχόντισσα των Κυδωνιών, του Αϊβαλιού, Πανωραία Χατζηκώστα, σύζυγος πάμπλουτου Αϊβαλιώτη έμπορου, που φημιζότανε ότι μόνο για τα πλούτη του άντρα της, μα και για τα πολλά δικά της κι ακόμα για την ομορφιά της.

Όταν αργότερα οι Τούρκοι πυρπόλησαν την πολιτεία του Αϊβαλί, και έσφαξαν άντρες και γυναίκο-παιδα, ανάμεσα σ' αυτούς που σώθηκαν ήταν και η αρχόντισσα Πανωραία Χατζηκώστα, που είδε να σφάζουν οι Τούρκοι τον άντρα της και τα παιδιά της. Κατά καλή της τύχη ένας ναύτης τη βοήθησε και μαζί με άλλους την ανέβασε σ' ένα καράβι που ξεμπάρκαρε στα Ψαρά. Εκεί αναγνωρίστηκε από τον ομοιοπαθή της Βενιαμίν το Λέσβιο, την προστάτεψε και τον ακολούθησε στην Πελοπόννησο. Στο Ναύπλιο ο Βενιαμίν παρέδιδε μαθήματα για να ζήσει και η Πανωραία, για να ζήσει, άρχισε να ξενοπλένει' κι αργότερα, με σαλεμένα σχεδόν τα λογικά της, ζητιάνευε στους δρόμους του Ναυπλίου.

Έπειτα από το περιστατικό του εράνου στο Ναύπλιο, όταν έφτασε ο Καποδίστριας στην Ελλάδα, τη συμμάζεψε κι όταν ίδρυσε το ορφανοτροφείο, η Πανωραία, που τώρα έγινε γνωστή με το παρανόμι «Ψωροκώσταйна», προσφέρθηκε να πλένει τα ρούχα των ορφανών χωρίς καμιά πληρωμή.

Επιλογή Παναγιώτη Χρ. Ευσταθίου, Προέδρου Συλλόγου Κανδυλιωτών «Η ΠΡΟΟΔΟΣ»

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ ΓΙΑ «ΤΑ ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΙΚΑ» ΚΑΙ ΕΥΧΕΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΚΑΤΣΑΡΟΥ

Προς

Τον κύριον Παναγιώτην Ευσταθίου, Πρόεδρον του Συλλόγου Κανδυλιωτών «Η ΠΡΟΟΔΟΣ»

Αγαπητέ κ. Πρόεδρε,

μετά των συνεργατών σας, χαιρέτε πάντοτε εν Κυρίω. Επιθυμώ διά μίαν ακόμα φορά, διά τον κόπον σας στο Έργον της Εφημερίδας, ολοθέρμως να σας ευχαριστήσω και να σας επαινέσω και να σας δώσω την ταπεινή μου ευχή και την από καρδιάς ευλογίαν μου.

Το Έργο σας κ. Πρόεδρε είναι πολύτιμο διότι είναι έργο αγάπης προς τους συμπατριώτες σας και ιδιαίτερα της ιστορικής Κανδύλας. Έργον διά του τύπου, των εικόνων, των άρθρων, των σκέψεων, διά διηγημάτων σας, που προσεγγίζετε και αγγίζετε τις καρδιές όλων μας.

Σας εκφράζω τα ειλικρινή μου συγχαρητήρια για την φιλότιμον αυτήν προσπάθειά σας και ταπεινά σας εύχομαι να συνεχίσετε με τον ίδιο ζήλο και ενθουσιασμό, μαζί βέβαια με τους αγαπητούς συνεργάτες σας, το αξιόλογον αυτό έργον σας και προς δόξαν Θεού.

Ο Απόστολος Παύλος λέγει: «Τον καλόν αγώνα αγωνίζεσθε καλών έργων προϊστάσθε εις τας αναγκαίας χρείας ίνα μη ώσιν άκαρποι!»

Ευλογημένη, Φίλοι μου, χαρούμενη και καρποφόρα να είναι η Νέα χριστιανική χρονιά «2010».

Με αγάπη Χριστού πατήρ Ιωάννης Κατσαρός
Ελάχιστος δούλος του Θεού

21/2/2009

ELXI RENT A CAR

Ελένη Ξηρογιάννη - Πετμεζά

Λεωφ. Συγγρού 114, 11742 Αθήνα
Τηλ.: 210 9227100-Fax: 210 9215301

ΣΥΜΠΤΩΣΕΙΣ

ΑΝΕΞΗΓΗΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

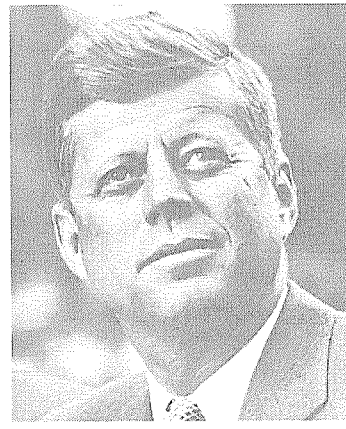
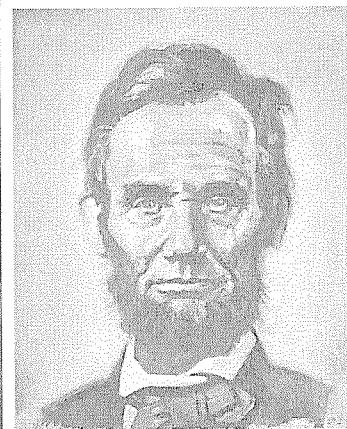
Το παρακάτω κείμενο δημοσίευσε η εφημερίδα τα «ΝΕΑ» και το αναδημοσίευσαν πολλές εφημερίδες Συλλόγων. Το αναδημοσιεύουμε και εμείς, γιατί πρέπει να γνωρίζουμε τα διαλαμβανόμενα και να κάνουμε σκεπτικισμούς γύρω από τις σατανικές συμπτώσεις που μένουν ανεξήγητες...

Υπάρχουν νόμοι στην Ιστορία, κανόνες που διέπουν την αλληλουχία των γεγονότων;

Το θέμα απασχόλησε ερευνητές στο Πανεπιστήμιο του Μπέρκλεϊ, στην Καλιφόρνια, καθώς και σε άλλα ιδρύματα μελετών στις ΗΠΑ, όπου έχει αναζωπυρωθεί το ενδιαφέρον για τη «μοίρα του ανθρώπου» με αφορμή και τη νέα χιλιετία που πλησιάζει...

Οι περισσότεροι ερευνητές συμφωνούν ότι ορισμένα γεγονότα είναι προβλέψιμα, πολλά όμως ανήκουν στη σφαίρα του τυχαίου έως μεταφυσικού. Δεν μπορούν να εξηγηθούν με τίποτα.

Η πιο εντυπωσιακή περίπτωση «ιστορικού ανίγματος» είναι οι πραγματικά απίστευτες αναλογίες που αποκαλύφθηκαν ανάμεσα στους δύο διασημότερους προέδρους των Ηνωμένων Πολιτειών, τον Λίνκολν και τον Κένεντυ. Για όσους αγαπούν τα «ανεξήγητα», ιδού οι περιέργες αυτές λεπτομέρειες, όπως τις επιβεβαίωσε η ιστορική έρευνα...

ΛΙΝΚΟΛΝ ΚΑΙ ΚΕΝΕΝΤΥ

Ο Αβραάμ Λίνκολν μπήκε στο Κογκρέσο το 1846.

Ο Τζων Κένεντυ το 1946.

Ο Λίνκολν εξελέγη Πρόεδρος το 1860. Ο Κένεντυ το 1960.

Και οι δυο Πρόεδροι αγωνίστηκαν για τα πολιτικά δικαιώματα. Και των δύο οι γυναίκες απέβαλαν στη διάρκεια της προεδρίας.

Και οι δύο σκοτώθηκαν Παρασκευή.

Και οι δύο πυροβολήθηκαν στο κεφάλι.

Και οι δύο δέχθηκαν την επίθεση παρουσία των συζύγων τους. Και των δύο οι γραμματείς τους είχαν πει ότι εκείνη την ημέρα θα κινδύνευαν.

Ο γραμματέας του Λίνκολν λεγόταν Κένεντυ.

Ο γραμματέας του Κένεντυ λεγόταν Λίνκολν.

Και οι δύο σκοτώθηκαν από Νότιους.

Και τους δύο τους διαδέχθηκαν Νότιοι.

Και των δύο οι διάδοχοι ονομάζονταν Τζόνσον.

Ο Άντριου Τζόνσον, που διαδέχθηκε τον Λίνκολν, γεννήθηκε το 1808.

Ο Λίντον Τζόνσον, που διαδέχθηκε τον Κένεντυ, γεννήθηκε το 1908.

Ο δολοφόνος του Λίνκολν, Τζον Ουίλς Μπουθ, γεννήθηκε το 1839.

Ο δολοφόνος του Κένεντυ, Λι Χάρβεϊ Όσβαλντ, γεννήθηκε το 1939.

Και οι δύο δολοφόνοι είναι γνωστοί με τριπλό όνομα.

Και των δύο τα ονόματα έχουν από 15 γράμματα.

Ο Μπουθ πυροβόλησε σε θέατρο και συνελήφθη σε αποθήκη.

Ο Όσβαλντ πυροβόλησε από αποθήκη και συνελήφθη σε θέατρο.

Και οι δύο δολοφόνοι δολοφονήθηκαν πριν δικαστούν.

Αναδημοσίευση από την εφημερίδα

«ΑΡΚΑΔΙΚΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ»

Νοέμβρης 2009 Αριθ. φύλλου 012

«ΤΑ ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΙΚΑ»

Έκδοση του Συλλόγου των εν Αθήνας και Απανταχού Κανδυλιωτών "Η ΠΡΟΟΔΟΣ"

ΚΩΔΙΚΟΣ: 4431

Γραφεία:

Κεραμεικού 23 Τ.Κ. 10437

1ος όροφος

ΤΗΛ.-FAX: 5240271

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού 9 ΕΥΡΩ

Εξωτερικού Αμερικής δολ. 25

Αυστραλίας δολ. 45

Καναδά δολ. 40

Αφρικής 25 ΕΥΡΩ

Για τους κατοίκους του χωριού οι συνδρομές είναι προαιρετικές.

Για τα μέλη του Συλλόγου

συνδρομή Συλλόγου και

εφημερίδας μαζί, 6 ΕΥΡΩ

Εκδότης - Υπεύθυνος

σύμφωνα με το νόμο

Παναγιώτης Χ. Ευσταθίου

Πρόεδρος Διοικ. Συμβουλίου

Τηλ.: 210 6451380

Ενυπόγραφα άρθρα απηχούν

τις προσωπικές απόψεις των

συνταχτών και ουδεμία ευθύνη

φέρει το Δ.Σ. του συλλόγου

Παραδοσιακή ταβέρνα

"ΟΧΙ ΚΑΛΟ ΠΑΡΕΑ"

Κανδήλα Αρκαδίας

ΤΗΛ.: 27960 31491
ΚΙΝ.: 0975 134 428

ΔΥΟ ΣΠΑΝΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ

Η κ. Ελένη Παυλοπούλου - Παπαδημητροπούλου ήταν η πρώτη καθηγήτρια Οικοκυρικής που υπηρέτησε στο χωριό μας από το 1959 ως το 1963 και μετέδωσε στις νεαρές κοπέλες πρωτόγνωρες για την εποχή γνώσεις, σχετικές με τη φροντίδα του νοικοκυριού και με τους κοινωνικούς κανόνες που όφειλαν να γνωρίζουν ως οικοδέσποινες και μελλοντικές σύζυγοι (μαγειρική, παρασκευή γλυκισμάτων, αποστείρωση και συντήρηση τροφίμων, κηπουρική, κοπτική και ραπτική, διακόσμηση τραπεζιού και τρόπους συμπεριφοράς).

Πενήντα χρόνια μετά λάβαμε με απρόσμενη χαρά και συγκίνηση και δημοσιεύουμε σχετική επιστολή της με δύο σπάνιες φωτογραφίες.

«Τα Κανδυλιώτικα» και οι μαθήτριάς της, ιδιαίτερας δε η Σταυρούλα Ζερβογιάννη και η βαφτιστήρα της Ελένη Οικονομοπούλου την ευχαριστούν θερμώς και τη θυμούνται με αγάπη.

Η ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Αγαπητοί Κανδυλιώτες απανταχού ευρισκόμενοι,

Σας αποστέλλω από το φωτογραφικό μου αρχείο στιγμιότυπα από τις συναντήσεις μου με τις μαθήτριάς της οικοκυρικής σχολής, της περιόδου 1959-1963 κατά την οποία υπηρετούσα στο χωριό σας.

Ενθυμούμαι με βαθιά νοσταλγία την ομορφιά εκείνων των χρόνων, την αγάπη, την καλοσύνη, την ευγένειά σας, τη μονοδική φιλοξενία σας και σας ευχαριστώ θερμά.

Σας παραδίδω αυτές τις φωτογραφίες με την ευχή να ζηνηθούν ευχάριστες στιγμές της νιότης σας.

Ιδιαίτερα ευχαριστώ τη ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΖΕΡΒΟΓΙΑΝΝΗ και την οικογένειά της για την αγάπη που απλόχερα μου πρόσφεραν και μετέτρεψαν τη διαμονή μου στην άγονη Αρκαδία σε ένα γόνιμο τόπο προσφοράς και δημιουργίας και τώρα γλυκών αναμνήσεων, συντροφιάς στα δύσκολα γηραιά μου.

Την οικογένεια ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ και ιδιαίτερα την αξιωματική ΧΡΙΣΤΙΝΑ με την οποία με συνέδεσε ξεχωριστή φιλία, την οικογένεια ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ με τους οποίους έγινα κουμπάρα, αλλά και όλους τους Κανδυλιώτες.

Εύχομαι σε όλους σας ό,τι καλύτερο, στο δε χωριό σας να προσδεύει και να βρίσκεται πάντα μπροστά.

Με ιδιαίτερη εκτίμηση και αγάπη
ΕΛΕΝΗ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Συνταξιούχος καθηγήτρια οικιακής οικονομίας

Η Ελένη Παυλοπούλου - Παπαδημητροπούλου με τη μαθήτριά της Σταυρούλα Ζερβογιάννη την 21 Μαΐου 1962

Διακρίνονται: Ανω σειρά: Ελένη Δημ. Καρζή, κυρία, πιθανώς από τον Ορχομενό, Μαρία Δημ. Καρζή, η Μαρία δασκάλα κοπτικής - ραπτικής, Χριστίνα Ευαγγ. Σωτηροπούλου, Μαργαρίτα Μιχ. Καρζή, Ντίνα Βασ. Κανδαλέπα, Ελένη Γεωργ. Ζαζιά, Βασιλική Στ. Δούκα, Ελένη Δημ. Κανδαλέπα.

Μεσαία σειρά: Παναγιώτα Χαρ. Εικοσιδέκα, Κική Φωτ. Καρζή, Σταυρούλα Γ. Ζαζιά, Βασιλική Ιωαν. Μανιάτη, Αθανασία Χαρ. Κουγεμήτρου, Μάγδα Παναγ. Μούργελα, Γιαννούλα Χαρ. Κουγεμήτρου, Αθηνά Δημ. Γιαννιά, Μαριγώ Γεωργ. Δάλκου.

Κάτω σειρά: Φανή Δήμου Κούτουλα, Δήμητρα Γεωργ. Μακαρούνη, Ελένη Κων. Χονδρού (Πολίτη), Σταυρούλα Ευαγγ. Ζερβογιάννη, Μαριγώ Κων. Βαρδουνιώτη, Γεωργία Δημ. Γιαννιά, Χρυσούλα Κων. Δρόσου, Ντίνα Σπ. Αγριοστάθη, Αθηνά Νικ. Δεληγιάννη.

Διακρίνονται από αριστερά: Γιαννούλα σύζ. Μιχ. Κανδαλέπα, Ελένη σύζ. Μιχ. Κουστούρου, Βασιλική Κων. Δρόσου (νύφη), Μιχάλης Ανδρ. Προκόπος (γαμπρός), Γιάννης Νικ. Ρουμελιώτης (κουμπάρος), Γιαννούλα Ρουμελιώτη - Παντολέων, Αφροδίτη Νικ. Ρουμελιώτη.

ΕΟΡΤΗ ΠΑΜΜΕΓΙΣΤΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ ΚΑΝΔΥΛΙΑΣ

Με λαμπρότητα και κατανύξη όπως αρμόζει γιορτάστηκε την 8η Νοεμβρίου η μνήμη των Παμμεγίστων Ταξιαρχών, πολιούχων του χωριού μας στον ομώνυμο μεγαλοπρεπή μητροπολιτικό ναό μας.

Την παραμονή 7η Νοεμβρίου μετά τον μεγάλο εσπερινό και την Αρτοκλασία, προσφορά του Συλλόγου μας, έγινε η περιφορά της αγίας εικόνας στους κεντρικούς δρόμους του χωριού μας, για ευλογία των κατοίκων, προεξάρχοντας Αρχιμανδρίτου, εκπροσώπου του Μητροπολίτου μας κ.κ. Αλεξάνδρου των ιερέων Βασιλείου Ξηρογιάννη, εφημερίου του ναού, Στυλιανού Πρεβζιάνου και του νεοχειροτονηθέντος ιεροδιακόνου π. Παναγιώτη Βαρδουνιώτη. Την εικόνα κρατούν ο Γιώργος Π. Ευσταθίου και ο Κώστας Π. Προκόπος.

Ανήμερα τελέστηκε η θεία λειτουργία.

Παρέστησαν πολλοί συμπατριώτες ξένοι προσκυνητές και τα παιδιά του σχολείου μας με τους δασκάλους τους.

Ευχόμαστε βοήθειά μας και του χρόνου.

Πάνος Χ. Ευσταθίου

Πρόεδρος Συλλόγου Κανδυλιωτών «Η Πρόοδος»

ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ 2010 ΠΑΝΤΑ ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΙ Του Θάνη Σ. Δεληγιάννη-Μηπούτα

Αισιοδοξία είναι η πίστη για θετική έκβαση των πραγμάτων. Αισιόδοξος είναι εκείνος που πιστεύει στην κατάληξη των ζητημάτων που τον απασχολούν. Η σημασία της αισιοδοξίας για τον άνθρωπο είναι να καλλιεργεί την εμπιστοσύνη κάθε ανθρώπου προς τον εαυτό του. Με την αισιοδοξία το άτομο διατηρεί την διάθεση για αγώνα. Οι δυσκολίες της ζωής είναι πολλές αλλά και κίνητρο για δράση. Ένας μεγάλος έλεγε όλα θα πάνε καλά. Η νεότητα είναι η αισιοδοξία». Αντίθετα η απαισιοδοξία είναι η αρνητική αξιολόγηση των πραγμάτων και καταστάσεων. Ο απαισιόδοξος όλα τα βλέπει μαύρα και περιμένει μόνο τα δυσάρεστα μπορούν να έρθουν. Για αυτό κατηγορεί διαρκώς την ζωή του και τη μοίρα του. Οι επιπτώσεις της απαισιοδοξίας είναι ακόμα πολλές, συνήθως σε θέματα υγείας, αιώλεια θάρρους και αγωνιστικότητας, αδιαφορία, απελπισία και αδιέξοδο σε όλα. Για τον απαισιόδοξο όλα πηγαιίνουν από το κακό στο χειρότερο. Είναι μεγάλη η διαφορά που υπάρχει στον αισιόδοξο από τον απαισιόδοξο, όσο η ημέρα από την νύχτα. Όπως και να κάνουμε η απαισιοδοξία δεν προσφέρει τίποτα, μάλλον ηττοπάθεια. Και τα δύο τα γνωρίζω σε μεγάλο βαθμό, κατά τη διάρκεια του Εμφυλίου Πολέμου 1946-1949, με πολλά παιδιά από το χωριό μας. Εμμέρος αγαπητοί μου φίλοι: αισιοδοξία, τόλμη και θάρρος. Αρκεί να κυριαρχεί η λογική και με την βοήθεια του Θεού όλα θα πάνε καλά. Οι καλύτεροι σύμβουλοι στη ζωή μας είναι τα προσφιλή πρόσωπα και οι αδελφικοί μας φίλοι. Με τη βοήθεια του παντοδύναμου Θεού όλα θα πάνε καλά και θα έχουν το προσδοκώμενο αποτέλεσμα. Αισιόδοξοι πάντα λοιπόν.

ΠΩΛΗΣΗ ΟΙΚΙΑΣ

Πωλείται κατοικία εις Κανδήλα

-Solid- made of stone σε πολύ καλή κατάσταση

5 δωματίων ο δεύτερος όροφος, προδιαγραφές για άλλα 3 δωμάτια στον 1ο όροφο.

Κάνει για ξενώνας.

Έχει δυο μικρά οικόπεδα

«κήπους» ανατολικά και νότια του σπιτιού.

Τιμή: 150.000 ευρώ

Τηλ. για πληροφορίες:

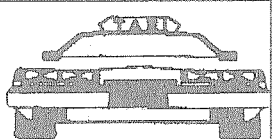
Καναδά:

001-416-486-5634 Steve

Ελλάδα: 27960 31448

Θανάσης Οικονομόπουλος

ΤΑΞΙ ΜΕΡΚΟΥΡΗ

ΑΓΟΡΑΙ - ΠΩΛΗΣΕΙΣ - ΑΝΤΑΛΛΑΓΑΙ Καινούργιη - Μεταχειρισμένα

Λένορμαν 2
104 36 Μεταξουργείο, ΑΘΗΝΑΙ
☎ 5222062, 5227209

Ευκολίες

Από το τεύχος 255 του περιοδικού «ΑΛΙΕΥΣ» της Ιεράς Μητροπόλεως Μαντινείας και Κυνουρίας «αλιεύσαμε» και δημοσιεύουμε αποσπάσματα στατιστικού πίνακα του 1853, που αφορούν τις ενορίες του Δήμου μας. Προλογίζει ο σεβασμιώτατος μητροπολίτης μας κ.κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ και ακολουθεί το διαβιβαστικόν έγγραφον.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΟΥ 1853 ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ Του Σεβ. Μητροπολίτου Μαντινείας και Κυνουρίας κ.κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Η Μητρόπολις μας, λόγω των περιστάσεων και των διαφόρων καταστάσεων, είχε το ατύχημα να μη δυναθῆ να διαφυλάξει το Αρχεῖον των παλαιών χρόνων και ως εκ τούτου δεν ἔχομε την ευχέρεια να γνωρίσωμε τα γεγονότα και τα πρόσωπα του παρελθόντος βασιζόμενοι επάνω σε δεδομένα αρχειακά στοιχεία και πρωτογενή έγγραφα.

Μετά την κατάστασί μας ως Μητροπολίτης Μαντινείας και Κυνουρίας και την ανάληψιν της ευθύνης της διοικήσεως της Μητροπόλεως ασχοληθήκαμε ευθύς αμέσως με την ανακαίνισιν του πεπαλαιωμένου Επισκοπικού Οικήματος και την περισυλλογήν των διαφόρων βιβλίων και των παντός είδους εγγράφων που ἦσαν σκορπισμένα τῆδε κακίῃσιν στους διαφόρους κώρους του Επισκοπείου, τα καθάρισαμε και τα ετοποθετήσαμε σε ειδικὸν κώρον που διαμορφώσαμε σ' αυτό και ἴωρα προσπαθοῦμε να τα ταξινομήσωμε και να τα διασφαλίσωμε με σκοπὸν να δημιουργήσωμε ἓνα κανονικὸν νοικοκυρεμένο Αρχεῖον της Μητροπόλεως μας με ὅ,τι περιώσαμε.

Ανάμεσα στα χαρτιά που

περιμαζέψαμε εντοπίσαμε και τον παρόντα Στατιστικὸν Πίνακα του 1853, που δημοσιεύουμε στο περιοδικὸν μας «ΑΛΙΕΥΣ» γιατί νομίζομε ὅτι ἔχει

το οποίο μπορούμε να εποπτεύσωμε τα πρόσωπα, τα πράγματα και τα γεγονότα της Μητροπόλεως Μαντινείας και Κυνουρίας εἰκοσι πέντε χρόνια

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαντινείας και Κυνουρίας κ.κ. Αλέξανδρος

ιδιαίτερον ενδιαφέρον και μας παρέχει πολλά ωφέλιμα στοιχεία της εποχῆς του. Δηλαδή αποτελεί για μας ἓνα ανοικτὸ παράθυρο στο παρελθόν, ἀπὸ

Ο Μητροπολίτης ΘΕΟΦΑΝΗΣ (1852-1868+)

μετά την απελευθέρωσιν της Ελλάδος ἀπὸ την Τουρκικὴν τυραννίαν και δύο χρόνια μετά την ανακήρυξιν του Αυτοκεφάλου της Εκκλησίας της Ελλάδος ἀπὸ το Οικουμενικὸν Πατριαρχεῖον με τον Τόμον του 1850.

Το ἔγγραφον τούτο αποτελείται ἀπὸ δέκα τρία κάρτινα φύλλα, εἶναι χειρόγραφον και φέρει τον τίτλον «Πίναξ Στατιστικὸς της Ιεράς Αρχιεπισκοπῆς Μαντινείας και Κυνουρίας». Ἐκεῖ συνταχθῆ στο χωρίον του Λεβιδίου του Δήμου

Αρκαδικὸν Ὀρχομενοῦ την 8ην Μαΐου 1853 και υπογράφεται ἀπὸ τον Αρχιεπίσκοπον Μαντινείας και Κυνουρίας Θεοφάνην και αποστέλλεται προς την Ιερὰν Σύνοδον.

Ο Πίνακας αὐτὸς περιέχει πολλά και ενδιαφέροντα στοιχεία, ὅπως τα ονόματα των Δήμων και τα ονόματα των χωρίων που περιλαμβάνονται στην δικαιοδοσίαν της Ιεράς Αρχιεπισκοπῆς Μαντινείας και Κυνουρίας. Λέγεται Αρχιεπισκοπὴ ἢ Εκκλησιαστικὴ μας περιφέρεια, ὅπως και οι ἄλλες εκκλησιαστικὲς περιφέρειες της Χώρας, γιατί τότε με τον Νόμον Σ' και ΣΑ' συνεστήθησαν Εκκλησιαστικὲς Αρχιεπισκοπῆς στις Επαρχίες και ἢ Εκκλ. Περιφέρεια των Ἀθηνῶν ονομάζετο Ιερά Μητρόπολις, ὡς ἔδρα της πρωτεύουσας του Ἑλληνικοῦ Κράτους. Επίσης στον Πίνακα καταχωρίζονται τὸ ὄνομα και τὸ ἐπώνυμο των Ιερῶν κάθε ενορίας, ἢ οικογενειακὴ του κατάστασις, ἢ ηλικία αὐτοῦ, ὁ τόπος καταγωγῆς του, ὁ χρόνος χειροτονίας του, ὁ Ἅγιος της ενορίας, ἢ πληθυσμὸς της ενορίας και ἢ ἀπόστασις του χωρίου ἀπὸ τα ἄλλα πλησιέστερα χωρία της

περιοχῆς.

Ἐκεῖνος που μελετᾷ τον Πίνακα αὐτὸν σχηματίζει μίαν πλήρη Εκκλησιαστικὴν και πληθυσμιακὴν εἰκόνα της περιοχῆς που περιλαμβάνει ἢ Μητρόπολις μας κατὰ τὸ ἔτος 1853 και βγάζει τα συμπεράσματά του.

Το διαβιβαστικὸν ἔγγραφον ἔχει ὡς ἐξῆς:

Αριθμ. Πρωτ.: 136 - 153 - 154 - 155 - 163 - 164 - 166 - 170 - 172

Βασιλεῖον της Ελλάδος
Προς την Ιερὰν Σύνοδον της Εκκλησίας της Ελλάδος
ἐπὶ της υπ' αριθμ. 31112 εγκυκλίου κ.τ.λ.

Ἐν Λεβιδίῳ
την 8ην Μαΐου 1853

Ο Αρχιεπίσκοπος
Μαντινείας και Κυνουρίας
Κατὰ την ἀπὸ 20 Φεβρουαρίου ε.ε. Συνοδικὴν Εγκύκλιον Επιστολήν, συντάξας τον ζητηθέντα παρ' ἐμοῦ Στατιστικὸν Πίνακα της καθ' ἡμᾶς Αρχιεπισκοπῆς Μαντινείας και Κυνουρίας, διαβιβάζω αὐτὸν ἴδῃ προς την Ιερὰν Σύνοδον.

Ευπειθεστάτος,
ὁ Μαντινείας και Κυνουρίας
ΘΕΟΦΑΝΗΣ

ΕΠΑΡΧΙΑ	ΔΗΜΟΣ	ΧΩΡΙΟΥ ἢ ΕΝΟΡΙΑΣ	ΟΝΟΜΑ & ΕΠΩΝΥΜΟ ΤΟΥ ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ ΕΚΑΣΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ἢ ΕΝΟΡΙΑΣ	ΠΑΤΡΙΣ ΤΟΥ ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ	ΕΓΓΑΜΟΣ ἢ ΑΓΑΜΟΣ	ΗΛΙΚΙΑ ΑΥΤΟΥ	ΕΠΟΧΗ ΚΑΘ' ἩΝ ΕΧΕΙΡΟΤΟΝΗΘΗ	ΟΝΟΜΑ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΑΣ ΑΥΤΟΥ	ΕΚΚΛΗΣΙΑ	ΑΠΟ ΠΟΤΕ ΕΦΗΜΕΡΕΥΕΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ἢ ΤΗΣ ΕΝΟΡΙΑΣ	ΩΡΑΣ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΛΗΣΙΕΣΤΕΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ	ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ	ΛΕΒΙΔΙ	-Αναστάσιος Σταματόπουλος	Λεβίδι	»	65	1817	Λεβίδι	Πρόδρομος	»	50	Πλησιάζει εἰς τὰ ἐπόμενα χωρία Ροῦδος και Καλπάκι, ἀπέχον αὐτῶν κατὰ ¼ τῆς ὥρας	
			-Γεώργιος Εὐδης	»	ἀπόχρητος	60	1819	»	»	»	50		
			-Νικόλαος Οικονόμου	»	»	55	1830	»	»	»	50		
			-Κωνσταντῖνος παπᾶ Νικολάου	»	ἔγγαμος	40	1849	»	»	»	50		
			-Κωνσταντῖνος παπᾶ Σωτηρίου	»	»	50	1843	»	Ταξιάρχαι	»	50		
»	»	ΡΟΥΟΣ *						ἅγιος Γεώργιος		20	Ἀπέχει τοῦ Λεβιδίου κατὰ ¼ τῆς ὥρας	Τὸ χωρίον αὐτὸ ἐφημερεύεται ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου και ἐφημερίου Λεβιδίου παπᾶ Γεωργίου	
»	»	ΚΑΛΠΑΚΙ						»		20	ἐπίσης και τοῦτο	Τὸ χωρίον αὐτὸ ἐφημερεύεται ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου και ἐφημερίου Λεβιδίου παπᾶ Αναστασίου	
»	»	ΜΠΟΤΙΑ						Κοίμησις τῆς Θεοτόκου		80	Εἶναι πλησίον τοῦ Λεβιδίου, ἀπέχον αὐτοῦ μίαν ὥραν και ἡμίσειαν	Στεροῦμενον δὲ ἐφημερίου, ἐφημερεύεται προσωρινῶς παρὰ τοῦ ἐκ Λεβιδίου πρεσβυτέρου Νικολάου	
ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ	ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ	ΜΠΕΖΕΝΙΚΟΥ	-Αναστάσιος Κοντοδιαμαντόπουλος	Κακούρι	ἔγγαμος	50	1830	Μπεζενίκου	Κοίμησις τῆς Θεοτόκου	ἀφ' οὗ ἐχειροτονήθη	45	Εἶναι και τοῦτο πλησίον τοῦ Λεβιδίου, ἀπέχον κατὰ 1 ½ ὥραν	Κατακεῖ ὁ ἐφημέριος εἰς τὸ ἴδιον χωρίον
			-Κωνσταντῖνος Σπυρόπουλος	Κανδήλα	ἀπόχρητος	70	1817	Κανδήλα	Ταξιάρχαι	»	40	Εἶναι πλησιέστερον τοῦ χωρίου Μπονδιά, ἀπέχον αὐτοῦ δύο ὥρας	
			-Σπυρίδων Χριστόπουλος	»	»	60	1820	»	»	»	40		
			-Ἀγγελῆς παπᾶ Δημητρίου	»	ἔγγαμος	35	1848	»	»	»	35		
			-Βασίλειος Μούργελας	»	»	65	1819	»	Γέν. Χριστοῦ	»	25		
-Ιωάννης δ. Γκάννας	»	»	35	1848	»	»	»	25					
»	»	ΜΠΕΤΕΝΙ						Μεταμόρφωσις		15	Εἶναι πλησιέστερον εἰς τὸ ἐπόμενον χωρίον Ἄγαλι, τοῦ Δήμου Νάσσωνος, ἀπέχον αὐτοῦ μίας ὥρας	Ἐφημερεύεται δὲ ὑπὸ τοῦ ἐφημερίου τοῦ αὐτοῦ χωρίου Ἄγαλι	
»	ΝΑΣΣΩΝΟΣ	ἌΓΑΛΙ	Βασίλειος παπᾶ Δημητρίου	Ἄγαλι	ἔγγαμος	40	1845	Ἄγαλι	ἅγια Παρασκευή	»	35	Εἶναι πλησίον ἄλλων εἰς τὸ χωρίον Μπετένι, ἀπέχον ὡς εἴρηται, κατὰ μίαν ὥραν	Ὁ αὐτὸς ἐφημερεῖ και τὸ ἀνωτέρω χωρίον Μπετένι τοῦ Δήμου Ὀρχομενοῦ
»	»	ΔΑΡΑ	-Ἀντώνιος Νακόπουλος	Δάρα	»	45	1841	Δάρα	ἅγιος Δημήτριος	»	55	Πλησιάζει εἰς τὸ ἐπόμενον χωρίον Κόμη, ἀπέχον αὐτοῦ κατὰ μίαν ὥραν	
-Βασίλειος Μπακόπουλος	»	»	35	1844	»	»	»	55					
»	»	ΚΩΜΗ ΧΩΤΟΥΣΑ						ἅγιος Δημήτριος		50	ἀπέχουσιν ἀπ' ἀλλήλων ¼ τῆς ὥρας και πλησιάζουσι τὸ μὲν εἰς τὸ χωρίον Δάρα, τὸ δὲ εἰς Ἄγαλι, ἀπέχοντα τὸ μὲν κατὰ μίαν ὥραν, τὸ δὲ κατὰ 1 ½	Ἄν ἔχουσιν ἐφημέριον, και ἐφημερεύονται προσωρινῶς ἐκ τῶν τυχόντων Ἱερῶν	
							ἅγιος Χαράλαμπος		30				

* Ρουσι

ΔΙΑΛΕΧΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Δημοσιεύουμε, αρχής γενομένης απ' αυτό το φύλλο, μια σειρά από, κατά τη γνώμη μας, ΔΙΑΛΕΧΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ που αξίζει τον κόπο να διαβάσουν οι αναγνώστες μας.

Γι' αυτό το φύλλο ο Σταύρος Λαγός, επέλεξε το κείμενο «Τα έμπορφα τραγούδια μας, η αναπνοή της Φυλής μας» του Φώτη Κόντογλου. Απολαύστε το...

Φ. Κόντογλου

Τα έμπορφα τραγούδια μας, η αναπνοή της φυλής

Έχω την ιδέα πως, όσο αποξενώνεται η καρδιά μας από τα λαϊκά τραγούδια μας, τόσο περισσότερο φανερώνουμε πως ξεμακρυνόμαστε από τη ρίζα της φυλής μας και πως κρυνώνει μέσα μας το ζεστό και καθαρό αίμα που πήραμε από τους πατεράδες μας. Για μας τους Έλληνες, η πηγή της ζωής είναι εκεί μέσα, κι αν λιγοστεύει η όρεξή μας κι η δίψα μας να πιούμε από αυτή τη δροσερή νερομάνα, αυτό θα ηεί πως το πνεύμα μας είναι αρρωστημένο και πασκιζόμαστε να το ζωογονήσουμε ψεύτικα, με βλαβερά και ξενόφερτα ποτά, που συνεργούνε στο να ξεφυλιστούμε μian ώρα αρχύτερα, και να μην αιομείνει απάνω μας τίποτα από τον πνευματικό χαρακτήρα μας. Αυτά τα φαρμακερά ποτά μας τραβάνε σαν τον μικρή, που δεν έχει μια ζωή μέσα του και που θαρρεί πως θα ζωντανέψει πίνοντας και μικρολογώντας, ενώ, ίσια ίσια, οϊγά οϊγά τον φαρμακόνουνε, ως να τον πεθάνουνε. Έτσι γίνεται και με τα πνευματικά ποτά που λέγω. Μα πολλοί από τους διαβασμένους μας το 'χουνε για καύχημα το ότι δεν καταδέχονται να ξεδιψάσουνε στις δικές μας δροσερές βρυσούλες, κι ολοένα πίνουνε από τα ξένα και θολά θατόνερα, ποθώντας να βγάλουνε από μέσα τους ό,τι δικό μας έχουνε και να διαλυθούνε, σαν κάποιοι καινούριοι βουδιστές, μέσα στο σκοτεινό χάος της ευρωπαϊκής πνευματικής νιρβάνας.

Άνθρωπος που δε νιώθει στα κατάβαθα της καρδιάς του τα λαϊκά μας τραγούδια, δεν είναι σε θέση να νιώσει αληθινά την επανάσταση του Εικοσιένα. Μπορεί να την καταλαβαίνει σαν ένα πολιτικό και ιστορικό καδέκαστο, δηλαδή να την καταλαβαίνει από την υλική μεριά, δε νιώθει όμως απ' αυτή το «τιμιώτατον», δηλαδή την πνευματική φωτοχυσία της, που την κάνει αυτή την επανάσταση ξεχωριστή ανάμεσα στις λογής λογής επαναστάσεις που γινήκανε.

Το γένος το δικό μας είναι πονεμένο, πιο πονεμένο απ' όλα τα έθνη της οικουμένης. Για τούτο, ό,τι κι αν κάνουμε, έχει μέσα του κάποια μεγάλη σφραγίδα, γιατί με τον πόνο ξεσκεπάζονται στον άνθρωπο τα μεγάλα μυστήρια του κόσμου, αν εκείνος που πονά έχει ανθρωπιά και πίστη. Τα τραγούδια του λαού μας είναι αγνά αγριολούλουδα που φυτρώσανε απάνω στις καθαρές και βασανισμένες βραχώπαιρες, οπου τις δέρνει ο πόνος, και που φεγγοβολάνε σαν διαμάντια από τον ήλιο και που ξεπλένονται από την καθαρή βροχούλα.

Η φτώχεια μας έκανε να ζούμε απλή ζωή, με λιγοστά πράγματα, και δεν μας άφησε να ξεμακρυνόμαστε από τη φυσική ζωή, αλλά μας έκανε να θυζαίνουμε ολοένα από την καθαρή βρυσούλα που θρέφει μ' αληθινή θροφή την καρδιά τ' ανθρώπου. Σ' αυτό συνέργησε και το καλό αγέρι που

έχει η πατρίδα μας κι η ημεράδα που έχουνε τα βουνά κι οι θάλασσές της, ώστε να μας φαίνεται σαν μάνα πονετικιά, που μας βαστά ολοένα στην αγκαλιά της. Στα χρόνια της σκληριάς οι άνθρωποι ήτανε αγράμματοι και ζούσανε στα βουνά, αφού πολλοί είχανε για σπιτία τις σπηλιές και τα στρουγκολίδια. Πολιτείες δεν είχανε, είχανε μοναχά κάτι μικρά χωριά, τα περισσότερα με λίγα σπιτία το καθένα. Με τούτη την απλή ζωή που περνούσανε είχανε και ψυχή απλή. Και μην ηεί κανένας πως ήτανε πονηροί, γιατί στους τέτοιους φυσικούς ανθρώπους, ο από μέσα άνθρωπος είναι απλός σαν το μωρό, ας έχει και πείσμα και σκληρότητα, ας είναι και φονιάς ακόμα. Την αγνότητα από τον άνθρωπο τη βγάζει εκείνη η παρὰ φύση κακία, που φολιάζει στη χαλασμένη και στην πολύξηρη ψυχή, αυτή τον ξεραίνει και τον κάνει αναίσιον.

Έκανα γνωριμία με ληστές και με βουνίσσιους φονιάδες' και, μ' όλα ταύτα, στο βάθος της καρδιάς τους ήτανε αθώοι, πιστεύανε εύκολα ο' ό,τι τους έλεγα, και θαυμάζανε σαν τα μωρά το 'να και τ' άλλο, ταπεινοί οι κακόμοιροι, παρεκτός όσοι ήτανε διαστρεμμένοι. Ένας ληστής, τόσο κολλήθηκε σε μένα, που δεν έκανε δίχως εμένα, έφταξε να με φοβάται και να μ' αγαπά μαζί, επειδή ήτανε γι' αυτόν μεγάλο μυστήριο το να ζωγραφίζω με το χέρι μου αγίους κι ανθρώπους και δέντρα και βουνά κι όλα όσα βρίσκονται στον κόσμο, ενώ, στην αρχή, τον φοβόμουνε εγώ.

Αυτές οι απλές ψυχές κι οι ευκολόπιστες, απ' όξω φαίνονται άγριες και φοβερές. Τους άλλους, τους ψευτογλοκοπρόσωπους και τους υποκριτές να φοβάσαι. Οι βουνίσσιοι είναι οι νήπιοι που λέγει το Ευαγγέλιο. Για τούτο ο ληστής γίνεται πιο εύκολα άγιος, ενώ ο χαλασμένος, ο πολύξερρος, δε γίνεται ποτέ, κι ας μην έχει πειράξει κανέναν στα φανερά. Θυμήσου τον ληστή που σταυρώθηκε μαζί με το Χριστό, πώς έκλαψε γι' αυτόν, επειδή, όπως είπε, άδικα σταυρώθηκε ο Χριστός, ενώ αυτός κι ο σύντροφός του βασανίζοντανε δίκαια. Σε τέτοιες ψυχές μπαίνει ο λόγος του Χριστού, γιατί ο Χριστός, πριν απ' όλα, ζητά απλή καρδιά.

Λοιπόν οι τέτοιοι τσομπανάρειοι κάνανε τα πιο καλά τραγούδια και τις παροιμίες, κι η γλώσσα τους έχει κάποιες χάρες που δεν τις έχει η δική μας, η γραμματισμένη, και ζωγραφίσανε μοναστήρια και ρημοκλήσια, κι όλα όσα κάνανε είναι τα πιο αληθινά και τα πιο αγνά. Και τ' αξιωθήκανε αυτό από την απλότητα που είχανε, που τους έκανε να μη βλέπουνε θολά και παραμένα τον κόσμο του Θεού, επειδή δεν παραγεμίσανε την ψυχή τους με αφύσικα και με πολύπλοκα πράγματα.

Στα τραγούδια που κάνανε βλέπουμε κάποιαν αλήθεια και

μian εντέλεια, που δεν τη φτάνουνε ποτές οι σπουδασμένοι ποιητάδες με τα πολύπλοκα εργαλεία τους. Γιατί οι απλοί άνθρωποι είναι τ' αληθινά παιδιά της φύσης κι έχουνε ανταπόκριση μαζί της, ενώ οι άλλοι είναι τα προγόνα της, κι ό,τι φτιάξουνε αυτά τ' αληθινά παιδιά της δεν

Φώτη Κόντογλου: Αρματωλοί και Κλέφτες

είναι φτιαστό, αλλά είναι αληθινό και καθαρό, σαν τα ίδια τα βουνά και σαν τη θάλασσα και σαν τον αγέρα που φυσά και σαν τον πρίνο που φυτρώνει στο κράκουρο και σαν το όρνιο που κόβει βόλτες απάνω από μian έρημη ράχη. Θαρρείς πως και τα ζαρκάδια και τα πρόβατα κι οι πέρδικες και τα δέντρα και τ' άλλα φυσικά πλάσματα, θαρρείς πως και κείνα θα ταιριάζανε τέτοια τραγούδια, σαν κι αυτά που κάνανε τούτοι οι άνθρωποι, αν είχανε λαλιά. Μήτε πένα πιάσανε στα χέρια τους, μηδέ χαρτί, μηδέ μελάνι. Από την καρδιά τους ανέβηκε στο στόμα, κι από το στόμα βγήκε, όπως λαλεί το πουλί, κι ύστερα μαθεύτηκε παντού, και το 'πανε οι κούκοι στα βουνά κι οι πέρδικες στα πλάγια. Κι από στόμα σε στόμα απόμεινε στον κόσμο και τραγουδιέται, γενεές γενεών.

Τι θαυσατό πράγμα να αισθάνεται και να μιλά ο άνθρωπος σαν από μέρος όλων των πλασμάτων! Αληθινά, νιώθεις πως αυτή είναι μια θεϊκή χάρη, που του δόθηκε από το Θεό, που τον κατάστησε βασιλέα απάνω ο' όλα. Ο Αδάμ πρωτοέβαλε απάνω στο κάθε ζώο τ' όνομά του, κι ύστερ' απάνω ο' όλα τα κτίσματα. Πρωτότερα δεν είχανε ονόματα, δεν τα 'νιωθε κανένας πως

υπάρχουνε, παρεκτός του Θεού, ο ήλιος, τ' άστρα, η μέρα, η νύχτα, η αυγή, το βασίλειο, τα νερά, τ' άνθια, τα βουνά, τα σύννεφα κι όλη η δόξα της πλάσης.

Σαν ξεφυλιστηκε ο άνθρωπος, βγήκε από τον φυσικόν δρόμο και γίνηκε γραφιάς, σαν κι εμάς, κι άρχισε να κάνει πράγματα φτιασιδωμένα, χωρίς εκείνη τη δροσιά και την αγνή ευωδία.

Προ εκατόν πενήντα, διακόσια χρόνια, όλη η οικουμένη είχε πολλά σκολειά σε κάθε χώρα, και σπουδάζανε οι άνθρωποι. Σπουδάζανε και καλά πράγματα, μα κοντά στα λίγα καλά μαθαίνανε περισσότερα κακά. Λοιπόν πονήρησε ο κόσμος κι έχασε την

κοφτερό σμιλάρι, τέτοια τραγούδια παλκαρία, τέτοια ερωτικά, τέτοια ναουρίσματα, τέτοια μοιρολόγια, που να ραγίζει η γης από την πίκρα; Πουθενά! Γιατί, όπως λέγει το Ευαγγέλιο, εκείνοι που δεν πήγανε στο σκολεϊό, γινήκανε δάσκαλοι σε κείνους που το ξεσκολίσανε. Κανένας δεν ήξερε να γράφει τ' όνομά του σε τούτον τον παρθένον τόπο, κι ωστόσο σαν μαγνήτης έσερνε τους σπουδασμένους της γης και ζέστανε την καρδιά τους που 'χε παγώσει από την πολλή σπουδή, και βρίσκανε ξεκούραση κουβεντιάζοντας με τους τσομπανάρειους οι κουρασμένοι κι οι φορτωμένοι την ταφόητρα της σοφίας και της επιστήμης, κι αλλάζανε τα στενοβράκια τους με την παλιόκαπα, για ν' απογευτούνε την αληθινή ζωή και να πιούνε από τις βρυσούλες και να κοιμηθούνε στα σκληρά γιατάκια των κλεφτών.

Θαρρείς πως η πλάση είχε στερέψει στ' άλλα μέρη και πως δε γύριζε μια μηδέ ο ήλιος, μηδέ το φεγγάρι, και πως η γης είχε γίνει ένας ξέρακας και πως μοναχά στη φτώχη την Ελλάδα βαστούσε ακόμα, σαν και πρώτα, η βλογημένη τάξη του κόσμου. Ο φτωχός ο Λάζαρος καθότανε μακάριος στην αγκαλιά του Αβραάμ κι ο πλούσιος τον παρακαλούσε να πάγει να τον δροσίσει με το θρεγμένο δάχτυλό του.

Αν αυτό δε λέγεται ζωή, τότε ποια είναι η ζωή; Ρωτώ να μάθω. Και το πιο παράξενο είναι πως ο πιο παμπάλαιος λαός, που 'χε ζήσει χιλιάδες χρόνια πριν από τους άλλους, ο παππούς κι ο προπάππος τους, ήτανε μπροστά τους ο πιο νιος, παλικάρι απάνω στ' άνθος του, τριγυρισμένος από ψυχές μαραζιάζουσες κι αγουρογερασμένες, ρουπιάκι καμένο από τ' αστροπελέκια, που πέταγε καινούρια φύτρα και χρυσορασιόνιζε και λουλούδιζε ανάμεσα σε κλαριά ξερά, κι ας ήτανε χτεσινά και προχτεσινά φουτουργήματα.

Σε απορία βρίσκει κανένας, τι να πρωτοπεί γι' αυτά τα τραγούδια του λαού μας και πώς να τα παινέψει και πώς να τα περιεργαστεί, για να κάνει τον άλλον να τα νιώσει. Μα όποιος τα νιώθει, τα νιώθει. Σ' όποιον δεν τα νιώθει, δε φελά κανένας εξηγάτορας. Είναι σαν τον ήλιο, σαν το φεγγάρι, σαν τ' αστέρια, σαν τη χαρά του καλοκαιριού. Όποιος δεν έχει ήλιο στον τόπο του, σαν νιώσει αυτά τα τραγούδια, θα δει τον ήλιο και θα ζεσταθεί. Όποιος δεν έχει ελπίδα, μ' αυτά θα παρηγορηθεί. Όποιος δε βρίσκει μπάλασμα στον πόνο του, θα γλυκαθεί. Όποιος δε δροσίστηκε με τα μεγάλα ποτάμια, που σηκώνουνε τις ανάρες, ας έρθει να δροσιστεί από τη βρυσούλα που τρέχει και κρυφοτραγουδά, κρυμμένη στην πλαγιά που 'ναι φυτρωμένη με πρινάρια και με σκίνα. Όποιος δεν ερωτεύτηκε, θαν ερωτευτεί. Μ' έναν λόγο, όποιος δεν ευρήκε καμιά γέση στη ζωή, θα ζήσει μ' αυτά τα τραγούδια. Μα, πρωτότερα, πρέπει να πετάξει από πάνω του την κακή συνήθεια να ζητά συννεφιασμένες φιλοσοφίες, για να χωθεί στο σκοτάδι τους και στον λαβύρινθο, που θαρρεί πως θα τον βγάλει στο φως. Το φως είναι μπροστά του, απλό, καθαρό.

Εδώ δεν έχει πολλά λόγια. Λίγα

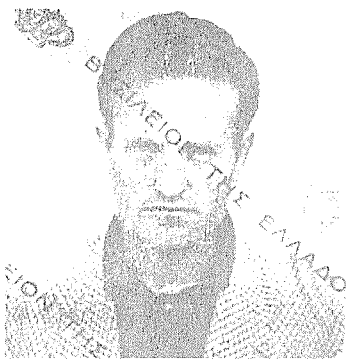

ΜΟΡΦΕΣ: ΓΙΩΡΓΗΣ Διοφάνη ΖΙΑΖΙΑΣ (Ζγκάβ)

Το δεύτερο παιδί του Διοφάνη και της Φώτως, που ήταν αδερφή του Παναγιώτη του Ντάλκου. Ο Γεροδιόφανος, είχε άλλα τρία αδέρφια: Το Γιάννη, το Μιχάλη και το Δημήτρη, που φύγανε νέοι στην Αμερική και δε γυρίσανε ποτέ. Τον θυμήθηκα μ' ένα κοπάδι βόδια μικρόκορμα, άλλα μελισσά και άλλα σκουρότερα, που βόσκανε ανάγυρα στο κήπο του Χριστού και στου Μαγκούφη, πηγαίνοντας τις τσεκουνίδες μαρούλι. Φόρηγε πάντα -το χειμώνα- καπότα λάγια και σκούφο σκούρο πλεχτό. Ο Διοφάνης λοιπόν με τη Φώτω, κάμανε πέντε παιδιά: Τον Κώστα (Κακλαμάνο), το Γιώργη (Ζγκάβ), τη Μαρία, τη Βασίλω και το Μήτσιο. Ο θρυλικός (Κακλαμάνος), ένας λεβέντης, πολέμησε στην Αλβανία και γύρισε ήρωας, με διαμπερές τραύμα. Κουμμουνιστής με πεποίθηση και μέγας ιδεολόγος, υπήρξε μέλος και στέλεχος της τοπικής οργάνωσης του Ε.Α.Μ. Καντύλας, με γραμματέα τον αείμνηστο Στάθη του Ντάλκου, που έφυγε από τη ζωή νέος. Παντρεύτηκε γυναίκα από την Πιάνα, την Αφροδίτη και κάμανε ένα παιδί, το Νίκο, φτυστός ο πατέρας του, που, αφού σπούδασε, πέθανε εικοσιπεντάρης! Ο Κώστας, βγήκε και στο δεύτερο αντάρτικο και σκοτώθηκε σε μάχη, κάπου στην Πελοπόννησο. Φέρεται ως αγνοούμενος! Πάμε στη Μαρία, που παντρεύτηκε το Βασίλη του Καγιώτη και κάμανε πέντε παιδιά, μεταξύ τους και τον αλησμόνητο Ζιεράκο, που άφησε τον κόσμο στα δεκαεννιά του, σε ίδρυμα της Λέρου. Η Βασίλω, παντρεύτηκε τον Πάνο του Καμπίτη (Φαρούκ) και κάμανε και αυτοί πέντε παιδιά. Ο Μήτσιος, παντρεύτηκε τη Γιωργούλα του Γερο-Κωτούλα του Μάμαλη και κάμανε τρία παιδιά, το ένα κορίτσι, σήμερα καθηγήτρια.

Ερχόμαστε στο δεύτερο, το Γιώργη.

Παιδάκι, έβλεπε τα γουρούνια που σκάβανε με τις μουσούδες τους και έσκουζε: «Ζγκάβον πατέρα τα γουρούνια.» και τούμεινε. Ο Γιώργης, που γεννήθηκε στις 13 Μάη του 1922, υπήρξε και αυτός ιδεολόγος αριστερός από μικρό παιδί και μέλος της τοπικής επιτροπής του Ε.Α.Μ. Καντύλας. Το 1945, παρουσιάστηκε στην Τρίπολη για φαντάρος, αλλά τον διώξανε κατευθείαν για τη Μακρόνησο. Έμεινε εκεί για πέντε χρόνια, μέχρι το 1949 που τον βγάλανε, χωρίς να υπογράψει δήλωση μετάνοιας και γύρισε στην Καντύλα στο πατρικό του. Καταπίστηκε με τ' αγροτικά όπως όλοι, μέχρι το 1952, που έφυγε εσωτερικός μετανάστης στο Ζευγολατιό της Κορινθίας, όπου δούλεψε εργάτης-ξινιάρης και άλλες ανάλογες βαρείες δουλειές στα χτήματα-αμπέλια κ.λπ., μέχρι το τέλος. Έζησε σε μια μικρή πληθρόχτιστη καλύβα, που του παραχώρησε κάποιος χτηματίας Κόλιας, στον οποίο και δούλευε τον περισσότερο καιρό. Περιήφανος από κεντρί, με εντελώς ιδιαίτερο χαρακτήρα και σταθερός ιδεολόγος κουμμουνιστής, αρνήθηκε πεισματικά και συνειδητά, να

πάρει τη σύνταξη του αντιστασιακού, που με ειδικό νόμο, καθιέρωσε ο Αντρέας Παπαντρέου, απλά, «επειδή δεν κέρδισε το καθεστώς που πίστεψε και υπερέτησε πιστά, μέχρι το τέρμα της ζωής του και δεν του την παραχώρησε αυτό.» Το 2003, ο αδερφός του Μήτσιος και τα παιδιά του, τον πήρανε στο σπίτι στην Καντύλα. Εκεί στο πατρικό του, έκατσε δύο περίπου χρόνια, στη θαλωρή

και τη φροντίδα των δικών του, μέχρι που τον πείραξε η καρδιά του και τον μεταφέρανε στο Παναρκαδικό Νοσοκομείο της Τρίπολης. Μετά τη νοσηλεία του ενός μηνός, μεταφέρθηκε στο γηροκομείο της ίδιας πόλης. Εκεί άφησε την τελευταία του πνοή στις 10 Μάρτη του 2007. Εκηδέυτη στο νεκροταφείο του χωριού την επόμενη ημέρα.

Ελάχιστο φόρο τιμής, στον τιμιότερο των τιμίων.

Σιωπηλέ, αταλάντευτε, σεμνή αγωνιστή, να είσαι καλά εκεί που είσαι και να διδάσκεις, όπως εσύ ξέρεις, τους προσκυνημένους...

Γιώργης Διοφάνη Ζιαζιάς (Ζγκάβ):

Ο αλύγιστος ιδεολόγος Κουμμουνιστής.

Ο εργάτης της γης.

Κώστας Πρίamos

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΠΑΝΑΡΚΑΔΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΜΕ ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ

Την Δευτέρα 23 Νοεμβρίου 2009 πραγματοποιήθηκε συνάντηση όλων των Συλλόγων της επαρχίας Μαντινείας με το εξής διάγραμμα σύσκεψης:

Α. Εναρκτήρια τοποθέτηση της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας αναφορικά με την τελολογία της σημερινής συνάντησης.

Β. Οργάνωση - Διασύνδεση Σωματείων - Παναρκαδικής Ομοσπονδίας Καθορισμός τακτικών συναντήσεων, τακτοποίηση οργανωτικών ζητημάτων αναφορικά με την υλοποίηση επικοινωνίας (διαδίκτυο, εφημερίδες, τρόποι ενημέρωσης κ.ο.κ.).

Γ. Ενημέρωση για τη δράση των Μαντινειακών Οργανώσεων στο άμεσο μέλλον.

Δ. Προγραμματισμός δράσης Μαντινειακών Οργανώσεων / Παναρκαδικής Ομοσπονδίας Μακροπρόθεσμοι - Βραχυπρόθεσμοι στο-χοθέτηση

Ε. Συμπεράσματα - Κλείσιμο.

Κατά τη διάρκεια της σύσκεψης, συζητήθηκαν προβλήματα που αφορούν την περιοχή, αλλά και την λειτουργία των Συλλόγων και αναζητήθηκαν τρόποι καλύτερης και αμεσότερης επικοινωνίας.

Η συνάντηση περίπου 40 Μαντινειακών Συλλόγων έγινε στα γραφεία της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας Τζώρτζ 9 στην Αθήνα και τον Σύλλογό μας εκπροσώπησε ο Πρόεδρος του Συλλόγου Π. Ευσταθίου.

Ο Πρόεδρος της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας κ. Γ. Τζιγιέρης προσφώνησε τους παρευρισκόμενους.

Ευχαριστήριο

Ο Σύλλογός μας συγχαίρει θερμά και ευχαριστεί τον αγαπητό συμπατριώτη Καθηγητή της Ιατρικής του Πανεπιστημίου Αθηνών Θεοφάνη Οικονομόπουλο για την τιμητική προσφορά του βιβλίου του με τον τίτλο «ΚΑΚΟΗΘΗ ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ».

Στο εξής αυτό το βιβλίο του θα κοσμήει τη βιβλιοθήκη του Συλλόγου μας.

Ευχόμαστε να ακολουθήσουν και άλλα από τον αγαπητό συμπατριώτη Επιστήμονα.

Ευχαριστούμε ολόθερμα και πάλι.

Ο Πρόεδρος Η Γραμματέας

Π. Ευσταθίου Αθηνά Γιαννιά-Οικονομοπούλου

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

(Καταχωρούνται ποσά άνω των 20 Ευρώ)

1. Παναγιώτης Δελγιάννης του Νικολάου	100 Ε
2. Μερκούρη Σταυρούλα του Ηλία	40 Ε
3. Κων/νος Ευσταθίου του Παναγιώτη	200 \$ Αμερικής
4. Προκόπος Ιωάννης του Χαράλαμπος	100 Ε
5. Γομάτου-Χουντάλα Αλέκα του Στυλιανού	20 Ε
6. Κατραλής Χρήστος του Παναγιώτη	50 Ε
7. Πασχαλιά Κανδαλέπα	50 Ε
8. Μουρκοκόστας Θεόδωρος	50 Ε
9. WILLIAM COULOS	25 \$ Αμερικής
Ανώνυμος κατέθεσε στο Κατάστημα Εθνικής του Ευλοκάστρου	600 Ευρώ.

Παρακαλούμε να επικοινωνήσει με τον Ταμία του Συλλόγου 6942-690387 για να του χορηγήσει την απόδειξη.

Διορθώσεις:

α) Εκ παραδρομής στο προηγούμενο φύλλο (αριθ. 65), η συνδρομή των Τρύφωνα και Σοφίας Δελγιάννη ανεγράφη ως 200 δολάρια Αυστραλίας. Το ορθόν είναι: 200 δολάρια Αμερικής.

β) Επίσης ανεγράφη συνδρομή 100 Ευρώ στο όνομα Ιωάννης Παπασυριδής. Το ορθόν είναι: Ιωάννα Αλεξ. Παπασυριδής 100 Ε.

Ζητούμε συγγνώμη για την αβλεψία.

ΤΟ ΚΑΝΤΥΛΑΙΚΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

	1	2	3	4	5	6*	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- Ο χιμός του θεραπεύει τις λειχήνες.
- Λένε κι έτσι το Φενεό οι Καντυλαίοι (γεν.) - Αντιπός του Αβράμ που είδε την καταστροφή των Σοδόμων.
- Υπάρχει η θαλασσία και η απόγεια (γεν.) - Άρθρο.
- Κρέας... κομμένο - Όνομα Χάριτος, σύζυγος του Ηφαίστου.
- Τοποθεσία στην Καντύλα.
- Παρατηρητής στα τούρκικα - Αρχικά παλιού κόμματος.
- «...παίδες Ελλήνων» - Μπλουζάκι της δεκαετίας του 1960, αμάνικο.
- Άρθρο (καθαρ.) - Ιδρυτής θρησκείας (γεν.).
- Μορφή του Βουδισμού με την οποία φτάνει κανείς στο φωτισμό με το διαλογισμό - Γεωργικό εργαλείο.
- Άνθρωπος της υπαίθρου (αιτ.) - Δε διαφέρουν μεταξύ τους.

ΚΑΘΕΤΩΣ

- Τοποθεσία στην Καντύλα.
- Κινήσεις που δηλώνει ρήμα που χρησιμοποιούν οι Καντυλαίοι για να δείξουν την αγανάκτηση και το θυμό κάποιου (ενεστ. α' εν. προσ.).
- «Ανάθεμα που σ' ...», κατάρα, (αντιστρ.) - Πρόθεση αλλά και αντωνυμία (αντιστρ.).
- Μάνα του Δία - Άρθρο - Τελικός σύνδεσμος της αρχαίας.
- Ο πωλητής αυτός στη δεκαετία του 1960 ήταν στις δόξες του (γεν.).
- Αντιτίθεται στο ναί - Μισή... γόπα - Λέμε και τον άνθρωπο της πόλης (αιτ.).
- Βουνό θεϊκό.
- Ο ήχος από μια σφαλιάρα - Αρχαιοπρεπές επιφώνημα που σημαίνει αλίμονο.
- Άγγλος πολιτικός που παντρεύτηκε Ελληνίδα και τον λέγανε Εδουάρδο - Αυτές δεν είναι γριές (καθαρ. ονομ. πληθ., αντιστρ.) - Μεταξύ τους παρεμβάλλεται το ρ.
- Αυτό έχει 4 τρύπες (αντιστρ.) - Τέτοια φτιάχνουν και οι μέλισσες.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΡΑΪΣΜΟΥ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ ΚΑΝΔΥΛΑΣ

Όπως γράψαμε στο προηγούμενο φύλο των «Κανδυλιώτικων» έγινε από συνεργείο ο καθαρισμός του Νεκροταφείου από το οποίο μαζεύτηκαν πολλά φορτηγά μπάζα και άλλα άχρηστα αντικείμενα.

Η Επιτροπή κάνει έκκληση στον κάθε κάτοικο να καθαρίζει τουλάχιστον το μνήμα των γονιών του και γενικά των δικών του ανθρώπων που έχουν φύγει από τη ζωή και να μην περιμένει το χώρο του μνήματος να του τον καθαρίσει το συνεργείο.

Εάν δεν γίνει αυτό η Επιτροπή επιφυλάσσεται αν άλλη φορά πληρώσει συνεργείο για τον γενικό καθαρισμό.

Εκ της Επιτροπής Εξωραϊσμού

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή του Ι. Ν. των Παμμεγίστων Ταξαρχών Κανδύλας ευχαριστεί θερμώς την οικογένεια του αγαπητού Συμπατριώτη ΗΛΙΑ Κ. ΚΟΣΜΑ, Γεν. Επιθεωρητού και ανωτάτου Εκπαιδευτικού συμβούλου που μας άφησε για πάντα την 1-4-2008, για το ποσό των 1000 ΕΥΡΩ που απέστειλε στη μνήμη του. Με το ποσό αυτό κατασκευάστηκαν 3 καλαίσθητα παγκάκια στον περίβολο του Ι. Ναού, για να ξεκουράζονται οι εκκλησιαζόμενοι και οι προσκυνητές.

Επίσης φωταγωγήθηκε και ο Σταυρός του Κωδωνοστασίου, που την νύκτα φαντάζει από όλα τα σημεία του χωριού.

Η Ε.Ε. εύχεται υγεία και μακροήμερευση στην οικογένειά του (Σύζυγο Ρίνα και παιδιά Κώστα και Δώρα) και η ψυχή του εκλιπόντος σεμνού και αγαπητού συμπατριώτη να αναπαύεται στα Άγια των Αγίων, η δε μνήμη του να είναι αιωνία.

Η Ε. Επιτροπή

ΕΤΗΣΙΟΣ ΧΟΡΟΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας όρισε να γίνει ο φετινός χορός μας την Παρασκευή 22 Ιανουαρίου 2010 και ώρα 9.30 το βράδυ στο κέντρο «ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ» που βρίσκεται στην οδό Πατισίων 208 τηλ. κέντρου 210-8676155 και 210-8674001.

Οι προσκλήσεις - τιμή εκάστης 25 ΕΥΡΩ - θα διατίθενται από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου από την 17/1/2010 (ημερομηνία κοπής της πίτας) καθώς και το βράδυ του χορού στην είσοδο του κέντρου.

Λεπτομερέστερες πληροφορίες μπορείτε να έχετε τηλεφωνώντας στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σας προσκαλούμε και σας περιμένουμε μαζί με τους φίλους σας, για ένα όμορφο γλέντι. Το πλούσιο περιεχόμενο του προγράμματος (ρεμπέτικα, λαϊκά, δημοτικά) και οι εκλεκτοί καλλιτέχνες που το παρουσιάζουν, ελπίζουμε πως θα ικανοποιήσουν όλα τα γούστα.

Δίπλα από το κέντρο υπάρχουν δυο ιδιωτικά πάρκινγκ.

Ευχαριστούμε
ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Η ΕΚΘΕΣΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΤΟΥ Β. ΠΡΟΚΟΠΟΥ ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΡΙΠΟΛΗΣ

(Συνέχεια από τη σελ. 9)

γριο αλλά και ήρεμο με ρεματιές αλλά και με επίπεδα οροπέδια, με σκόρπιους μικρούς λοφίσκους και πηγές.

Χαρακτηριστικό είναι το φως, ιδιαίτερα τις απογευματινές ώρες. Ο ήλιος φαίνεται ότι δίνει ενώ χάνεται πίσω από τις κορυφές των βουνών. Δέσμες φωτός διαπερνούν τα ανοίγματα δημιουργώντας ένα υπερβατικό τοπίο με κρυφώνες και καταφύγια προπάντων το χειμώνα που έχει και ομίχλη.

Το Αρκαδικό τοπίο με την αναπόσπαστη μυθολογική του διάσταση σηματοδοτεί τη δική

και στην Αρκαδία. Μία εν θερμό καλλιτεχνική αντίδραση με έντονο συναισθηματισμό και οργή που στη συνέχεια μετατρέπεται σε οικολογική ανησυχία και στοχασμό. Η σχέση του ανθρώπου με τη φύση και τον πολιτισμό που δημιούργησε, η χαμένη ομορφιά του δάσους, η νοσταλγία γι' αυτό που δεν υπάρχει, η αναγέννηση της φύσης ίσως και του ανθρώπου.

Το καφέ και το μαύρο χρώμα, το γκρι της στάχτης. Όλα αυτά δημιούργησαν το πλαίσιο για να εκδηλωθεί αυτή η εικαστική έκφραση, να χρησιμοποιήσω καινούργιες τεχνικές και υλικά.

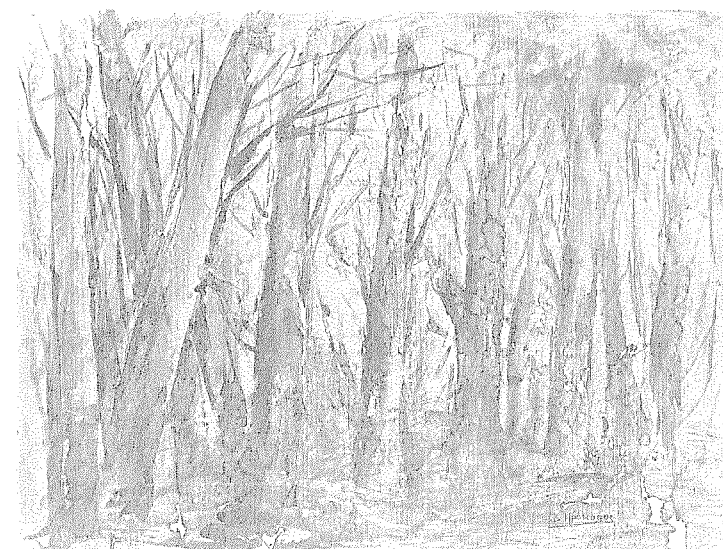
στις 23 Σεπτεμβρίου 1821. Τιμή τη νικηφόρα έκβαση του πολιορκητικού σχεδίου που εμπνεύστη-

ντας τις ερατεινές Νύμφες, αλλά και τη δυνατότητα να επουλώσει τις πληγές της προοιωνίζοντας

ιστορικού χώρου.

Παράλληλα είναι έκδηλη η πρόθεση του καλλιτέχνη να δηλώσει τη βαθύτερη υπαρκτική του οδύνη, να υψώσει φωνή διαμαρτυρίας για την «ύβρη» σε βάρος της κοιτίδας του Αρκαδισμού, που συντελέστηκε από την αβελτερία ημών των σύγχρονων Αρκάδων και Ελλήνων να διαφεντέψουμε αποτελεσματικά τον τόπο μας.

Αλλά τελικά ούτε ο καλλιτέχνης καταβυθίζεται σε μια φαταλιστική καταγραφή των συντελεσθέντων ούτε ο θεατής αφήνεται να παρασυρθεί σε μια ισοδύναμη μισολατρική ανάγνωση των εικαστικών μορφών. Η τελική αίσθηση που αποκομίζει αποπνέει ένα αισιόδοξο μήνυμα, που μπορεί να κωδικοποιηθεί στο βιβλικό «χαριετισμό» του

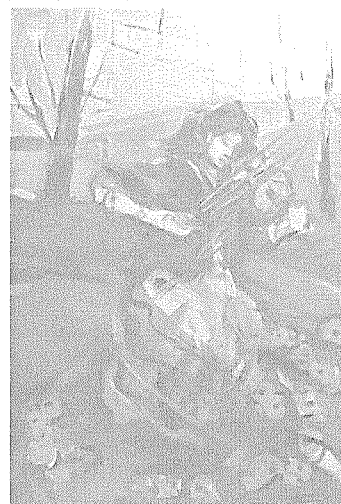

Κορμοί κωνοφόρων (μελάνι)

κε, κατέστρωσε και σταδιακά υλοποίησε ο αρχιτέκτονας της «Άλωσης της Τριπολιτσάς», ο θρυλικός Γέρος του Μοριά Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, το μεγάλο καύχημα και σέμνομα της Αρκαδίας και της Τριπολιτσάς! Σύμφωνα μ' αυτό, για να δημιουργηθούν ευνοϊκές προϋποθέσεις για την επιτυχή εξέλιξη του απελευθερωτικού Αγώνα των Ελλήνων έπρεπε να καταληφθεί η Τριπολιτσά, το γεωγραφικό, διοικητικό και οικονομικό κέντρο του Μοριά (η έδρα του Μόρα Βαλεσιή Χουρσίτ πασά), γεγονός που θα δημιουργούσε νέα στρατηγικά δεδομένα για την πορεία των επιχειρήσεων.

Παράλληλα με τις γιορτές του φετινού εορτασμού ο συμπατριώτης μας ζωγράφος Βασίλης Προκόπος από την Κανδύλα Μαντινείας (δίπλα στον αρχαίο Ορχομένο) παρουσιάζει στο Αποστολοπούλειο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Τρίπολης ατομική έκθεση έργων του με τον τίτλο «Στα καμένα» και δημιουργεί έτσι μια ακόμη καλλιτεχνική παράμετρο στην εορταστική ατμόσφαιρα των ημερών.

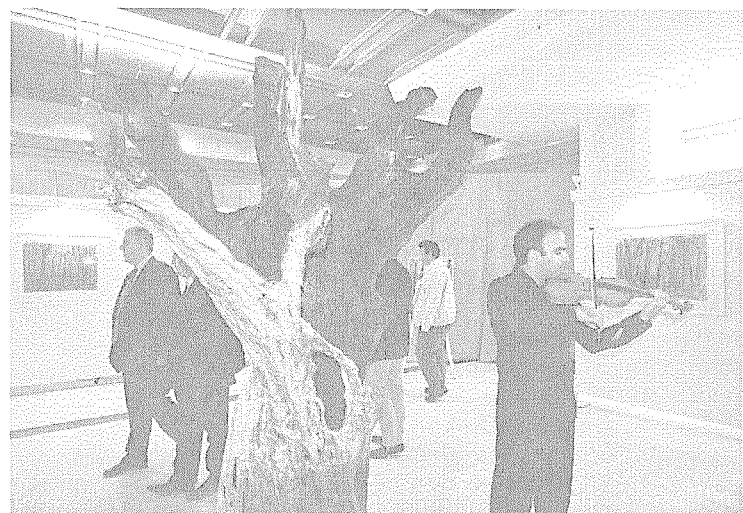
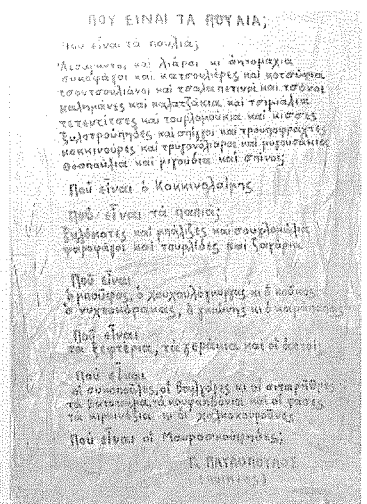
Αυτή η έκθεση του Βασίλη Προκόπου αποτελεί μια κατάθεση ψυχής, αποδίδει εικαστικά τα συναισθήματά του για τις καταστροφικές πυρκαγιές της Πελοποννήσου του 2007, που έζησε από κοντά στην ιδιαίτερη πατρίδα του, την Αρκαδία. Η πυρπολημένη αρκαδική φύση μοιάζει να θρηνεί το αρχέγονο θεοσύμβολό της, που περιδιαβαίνει τα πυρπολημένα δάση αναζητώ-

Πού πήγαν τα πουλιά (μικτή τεχνική)

την Άνοιξη στο βασίλειο του Πανός και των Νυμφών. Το συμπαντικό «φως ανελέητο» αποκαλύπτει τη φρίκη του τοπίου...

Η καλλιτεχνική μανιέρα του Βασίλη Προκόπου με χρωματική λιτότητα, στις αποχρώσεις του μαύρου και του καφέ, φαίνεται να κυριαρχείται από την πρόθεσή του να καταγράψει με εικαστικό τρόπο τις εντυπώσεις που του προξένησε η τραγική εικόνα της «έρημης χώρας», που άφησαν πίσω τους οι φονικές πυρκαγιές, όπως και τη σχέση του ανθρώπου με τη φύση και τον πολιτισμό. Αντανάκλα την εσωτερική αναστάτωση και αγωνία της συνείδησής του προς στο οικολογικό ανοσιούργημα που συντελέστηκε, της βεβήλωσης των ιστορικών χώρων εξαιτίας της ολέθριας διαχείρισης του κληρονομημένου φυσικού και

Φωτογραφία από τα εγκαίνια με την καμένη ελιά και το βιολιστή

του πρόταση ζωής που ξεκινά από την Αρχαιότητα, υμνείται από τους ζωγράφους της Αναγέννησης και φτάνει ως τις μέρες μας. Δύο ενόητες έργων μου «Τοπία και νύμφες της Αρκαδίας» και «Μύθων τόποι» αναφέρονται στην Αρκαδία.

Μπορείτε να μας πείτε λίγα λόγια για την τελευταία σας δουλειά;

«Στα καμένα» είναι ο τίτλος αυτής της ενόητας των έργων που παρουσίασα τον Ιανουάριο του 2009 στη γκαλερί ΑΕΝΑΟΝ. Αιτία της δημιουργίας αυτών των έργων ήταν οι καταστροφικές πυρκαγιές του 2007, που με βρή-

να ξανασκεφτώ πάλι την αναγκαιότητα και το σκοπό της τέχνης.

Η ΕΚΘΕΣΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΠΡΟΚΟΠΟΥ

Σκέψεις για τη λειτουργία της έκθεσης στον εορτασμό της «Άλωσης της Τριπολιτσάς»

Από τον Αντιδήμαρχο Τρίπολης, Φιλόλογο Ηλία Χαλκιά Αναδημοσίευση από το περιοδικό «Iamvos art»

Η Τρίπολη γιορτάζει φέτος με ξεχωριστή λαμπρότητα τα εκατοστά ογδοηκοστά όγδοα «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» της, τα 188 δηλαδή χρόνια από την απελευθέρωσή της από τον τουρκικό ζυγό

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1. ΣΦΕΡΔΟΥΚΛΙ. 2. ΦΟΝΕΟΥ - ΛΩΤ. 3. ΑΥΡΑΣ - ΟΙ. 4. ΚΡΕ(ΑΣ) - ΑΓΛΑΪΑ. 5. ΑΛΠΟΝΟΥΡΑ. 6. ΡΑΣΙΤ - ΕΚ. 7. ΙΤΕ - ΖΑΠΟΝΕ. 8. ΑΙ - ΙΗΣΟΥ. 9. ΖΕΝ - ΤΣΑΠΙ. 10. ΕΩΜΑΧΟ - ΙΣΑ. ΚΑΘΕΤΩΣ

1. ΣΦΑΚΑΡΙΑ. 2. ΦΟΥΡΛΑΤΙΖΩ. 3. ΕΣΠΕΡΝΕ - ΜΕ. 4. ΡΕΑ - ΟΙ - ΙΝΑ. 5. ΔΟΣΑΝΤΖΗ. 6. ΟΥ - ΓΟ(ΠΑ) - ΑΣΤΟ. 7. ΟΛΥΜΠΟΣ. 8. ΚΛΙΑΡ - ΟΥΑΙ. 9. ΛΩ - ΝΕΑΙ - ΠΣ. 10. ΑΝΤΙ - ΚΕΛΙΑ.